

LAKIALOITE 80/2003 vp

Laki sairausvakuutuslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan adoptiolasten seitsemän vuoden ikärajan nostamista viiteentoista vuoteen vanhempainrahan saamisen ehtona.

PERUSTELUT

Kotimaisten adoptioiden vuosittainen kokonaismäärä on nykyään noin 35—50 vuodessa. Adoptioista suurin osa tapahtuu ulkomailta ja lasten ollessa hyvin nuoria. Vuosina 1985—2002 adoptiolapsia tuli Suomeen 2 070 ja heistä 1 815 eli noin 88 % oli alle kuusivuotiaita. Viime vuonna Suomeen tulleista 246 lapsesta 12 oli täyttänyt seitsemän vuotta.

Seitsemän vuotta täyttäneen lapsen vanhempi joutuu käytännön syistä pitämään palkatonta vapaata adoption alussa. Alkuvaiheessa vanhemmilla on paljon hoidettavia asioita sosiaalityöntekijän seurantakäynneistä adoptiovahvistukseen ja kansalaisuusilmoitukseen. Lapselle tehdään myös erilaisia terveystutkimuksia. Ulkomailta adoptoitu seitsemän vuotta täyttänyt lapsi tai nuori ei voi aloittaa koulunkäyntiään välittömästi. Hänelle kartoitetaan sopivaa luokka-astetta turhien luokanvaihtojen välttämiseksi. Uuden kielen opettelu asettaa omat rajoituksensa.

Palkattoman vapaan pitäminen on vanhemmille merkittävä taloudellinen rasite. Tämä koskee erityisesti yksin adoptiota hakevia, joita on vanhempien adoptiolasten kohdalla suhteessa enemmän. On tärkeää, että myös yli seitsemänvuotiaana adoptoitavan lapsen vanhemmille tataan vanhempainrahakausi. Tämän lakialoitteen ehdottaman muutoksen aiheuttamat lisäkustannukset olisivat esimerkiksi vuonna 2001 olleet noin 80 000 euroa. Käytännössä uusia hakemuksia tulisi vuosittain kuitenkin vain muutama, koska vanhimmat adoptiolapset saapuvat Suomeen tyypillisesti sisarusarjan mukana. Lakimuutos toisi valtiolle vain vähäisen lisäkustannuksen, mutta se olisi tärkeä tuki seitsemän vuotta täyttäneen lapsen perheelle adoptiosuhteen ensimmäisinä kuukausina.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 21 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1075/2002, seuraavasti:

21 §

— — — — —
Oikeus saada vanhempainrahaa ja osittaista vanhempainrahaa 4 momentin mukaisesti osaaikatyötä tehtäessä on myös sellaisella vakuutetulla, joka on ottanut hoitoonsa viittätoista vuotta nuoremman lapsen tarkoituksenaan ottaa hänet ottolapsekseen edellyttäen, että vakuutettu osallistuu lapsen hoitoon eikä ole vanhempainrahakauden aikana ansiotyössä tai muussa kodin ulkopuolella suoritettavassa työssä. Tätä oikeutta ei ole kuitenkaan sellaisella vakuutetulla, joka

on ottanut ottolapsekseen vuotta vanhemman lapsen ja on avioliitossa tai avioliittoa solmimatta elää ottolapseksi otettavan lapsen vanhemman tai ottovanhemman kanssa yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa. Vanhempainrahaan tai osittaiseen vanhempainrahaan oikeutetulla isällä on vastaavasti oikeus isyysrahaan.

—
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 2003

Päivi Räsänen /kd